

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny wynikające z realizacji programu nauczania w oparciu o podręcznik do religii wydawnictwa Święty Wojciech „Szukam wolności” dla klasy pierwszej klasy liceum pierwszej klasy technikum.

Przedmiot: religia

Program – AZ-3-01/18 oraz AZ-4-01/18

Numer podręcznika: AZ-31-01/18-PO-4/20, zatwierdzenie z dnia 3 kwietnia 2020 r.

Treści nauczania wynikające z podstawy programowej oraz wymagania dla uczniów dostosowane do każdej jednostki lekcyjnej zawartej w podręczniku podano w **rocznych planach wynikowych** opracowanych dla wszystkich poziomów nauczania.

Zasady oceniania (zgodne w wytycznymi Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 2008 r.):

- Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
- Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Nauczyciele religii są zobowiązani do podania wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii oraz sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
- Nauczyciele religii informują o warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
- Nauczyciele religii są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz edukacyjnych uczniów posiadających opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
- Oceny z religii ustala się w stopniach w zakresie skali od 1 do 6.
- Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji w ilości zgodnej z zasadami przyjętymi w szkole (przy dwóch godzinach zajęć w tygodniu, są to najczęściej dwa nieprzygotowania w półroczu).
- Nauczyciel może oceniać pamięciowe opanowanie modlitw, pod warunkiem, że postarał się o wytłumaczenie ich znaczenia w trakcie zajęć.

Obszary oceniania:

Ponieważ najważniejszym zadaniem nauczyciela jest spowodowanie samodzielnego uczenia się uczniów, przebieg zajęć powinien aktywizować uczących się do podejmowania działań mających na celu zdobywanie wiedzy oraz samodzielnego i twórczego wykorzystywania tego, co przyswoili. Dlatego też niezwykle ważnym obszarem jest oceniania aktywności uczniów na zajęciach oraz systematyczność w pracy na lekcji, w tym także prowadzenie i uzupełniania ćwiczeń będących integralną częścią podręcznika. Należy

zwracać uwagę na wykonanie przez uczniów quizów sprawdzających wiedzę na zakończenie każdego działu. Można przeprowadzać kartkówki, ale należy je zapowiedzieć i wyraźnie określić zakres materiału.

Szczególną uwagę należy zwrócić na prace dodatkowe wykonywane przez uczniów. Może to być przygotowanie do udziału w konkursach, w proponowanych zajęciach dodatkowych, wystąpieniach w szkole lub poza nią (o charakterze religijnym), udziału w działaniach mających na celu niesienie pomocy innym, wynikającym z realizacji przykazania miłości Boga i bliźniego.

Ogólne kryteria ocen z religii:

Celujący:

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą
- posiada wiedzę wykraczającą poza program oraz potrafi ją twórczo wprowadzać w życie
- aktywnie uczestniczy w zajęciach i systematycznie prowadzi ćwiczenia
- wykonuje dodatkowe zadania dla chętnych
- bierze udział w konkursach przedmiotowych
- uczestniczy w zajęciach dodatkowych o tematyce religijnej w szkole lub parafii

Bardzo dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma prawidłowo uzupełnione ćwiczenia w podręczniku
- chętnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach
- jest aktywny na zajęciach
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma dobrą umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy
- osiąga postępy podczas zajęć
- jest chętny do pracy

- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dostateczny

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności umożliwiające dalsze zdobywanie wiedzy,
- w jego wiadomościach są wyraźne luki
- wykazuje chęć do pracy na zajęciach
- ma braki w wykonywaniu ćwiczeń
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dopuszczający:

Uczeń:

- zdobyte wiadomości nie są wystarczające do uzyskania podstawowej wiedzy religijnej
- niechętnie uczestniczy w zajęciach
- wymaga pomocy przy wykonywaniu prostych zadań

Niedostateczny:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania
- notorycznie brak mu chęci do pracy i uczestniczenia w zajęciach

Ponieważ religia jest przedmiotem nieobowiązkowym, należy przed ewentualnym wystawieniem oceny niedostatecznej, zbadać sytuację ucznia, podjąć próbę rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami (opiekunami prawnymi), etc. i spróbować udzielić uczniowi wszelkiej możliwej pomocy, aby podjął on próbę sprostania stawianym przed nim wymaganiom.

Sposoby informowania uczniów i rodziców o ocenach:

1. Na pierwszej lekcji przedstawiamy zasady przedmiotowego oceniania i tłumaczymy wszelkie wątpliwości
2. Na pierwszych zebraniach w roku szkolnym informujemy o nim rodziców
3. Przedmiotowy system oceniania przekazujemy do wiadomości wychowawcy, dyrekcji i rodziców (powinien być on dostępny na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej)
4. Uczniowie muszą być poinformowani o możliwości uzupełniania zaległości wynikających z nieobecności w szkole lub brakach pojawiających się na bieżąco

5. Wszystkie wystawione oceny są umieszczane na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej możliwie jak najszybciej
6. Jeżeli nauczyciel przeprowadza prace pisemne obowiązujące ucznia, powinien udostępnić je rodzicom do wglądu na zebraniach lub konsultacjach (można też prosić rodziców o podpis pod otrzymaną oceną w ćwiczeniach lub na dodatkowych kartkach)

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
I. Kim jestem?	→ przedstawia poglądy filozoficzne mówiące o pochodzeniu człowieka i świata → interpretuje fragmenty biblijne przedstawiające prawdę o stworzeniu człowieka i świata; → wyjaśnia znaczenia wolności i odpowiedzialności w życiu człowieka; → wnikliwie analizuje koncepcje kreacjonizmu i ewolucjonizmu	→ na podstawie perykopy biblijnej przedstawia główne cele i założenia chrześcijaństwa, → wyjaśnia, dlaczego relacja z Jezusem, zależy również od osobistego zaangażowania, → wskazuje zadania, jakie powinien podejmować każdy uczeń Jezusa w pracy nad sobą → wskazuje zadania i obowiązki człowieka wobec świata stworzonego → na podstawie historii kultur i cywilizacji dostrzega konieczność szukania Boga przez człowieka, → wymienia zagrożenia, jakie mogą towarzyszyć człowiekowi w poznawaniu Boga → na podstawie perykopy biblijnej i zabiegów literackich w niej zawartych wskazuje na potęgę Boga i wyjątkowość człowieka w Jego dziele stwórczym → wymienia rodzaje godności i podaje ich źródła	→ wyjaśnia, co jest fundamentem i istotą chrześcijaństwa → przyznaje, że dorosłość nie musi iść w parze z dojrzałością, → zna zasady, które należy wprowadzić, aby świat zmieniać na lepszy → opisuje są sytuacje, na które pomimo chęci i wysiłku człowiek może nie mieć wpływu, i takie, których może nigdy nie zrozumieć → wykazuje że tzw. głód Boga dotyczy każdego człowieka bez wyjątku → wykazuje, że człowieka nie da się w pełni zdefiniować → tłumaczy, że swoje odkrycia dotyczące głębi człowieczeństwa trzeba oprzeć przede wszystkim na Chrystusie → na przykładzie pojęcia godności wskazuje, co jest dla człowieka wartością → wyjaśnia, że każda naruszona godność człowieka jest wpisana w drogę krzyżową,	→ przekonuje się, że istnieją zagrożenia, przez które wiara może zatracić swoją istotę → wymienia zasady, które są konieczne, by społeczeństwo mogło funkcjonować → wyjaśnia, że przez swoją, pracę, talenty, pomysły człowiek może brać twórczy udział w dziele stworzenia → z perykopy biblijnej odczytuje wskazówki, które pomogą mu w prawdziwym poszukiwaniu Boga → wymienia podstawowe zasady, jakimi powinien kierować się każdy z nas w odniesieniu do człowieka oraz innych stworzeń → tłumaczy, że ze względu na swą godność każdy człowiek ma prawo do szacunku → wyjaśnia, że w ranach Jezusa, w Jego cierpieniu może odnaleźć również swoje zranienia → wyjaśnia, że wolność jest człowiekowi dana i zadana → wymienia to, co może zniewolnić człowieka	→ wyjaśnia, że dbałość o żywą relację z Bogiem ma swoje pozytywne odzwierciedlenie w życiu → rozróżnia dorosłość od dojrzałości → zdaje sobie sprawę z ludzkiej ograniczoności → wyjaśnia, że szukanie Boga wymaga od człowieka konkretnego wysiłku → nazywa zasady, którymi powinniśmy kierować się w stosunku do ludzi i świata → wskazuje zagrożenia naruszające godność człowieka → wyjaśnia, że Bóg z miłości do człowieka przez mękę i zmartwychwstanie odnawia jego piękno, a tym samym godność → podaje rozróżnienie między wolnością a samowolą → wymienia osoby, które wyszły z konkretnej niewoli → tłumaczy, że świat wirtualny nie może zastępować świata rzeczywistego

		→ interpretuje hymn o miłości św. Pawła → tłumaczy, że w wolności należy kierować się przede wszystkim prawem miłości → omawia drogę ich pokonania zniewoleń → wyjaśnia, że korzystanie z sieci może przynieść wiele dobra w życiu jeśli tylko opiera się na dobru → uzasadnia wolność człowieka w perspektywie planu Bożego	→ uzasadnia, co może zniewolić człowieka → tłumaczy, że w trudzie wolności towarzyszy człowiekowi Pan Bóg → wymienia pułapki jakie mogą czyhać w internecie na użytkownika → określa główne problemy wynikające z niewłaściwego wykorzystania wolności,	→ wylicza przykłady zniewoleń → wyjaśnia, że Bóg w sieci też jest „zalogowany → wyjaśnia prawdę wiary o opatrności Bożej → definiuje wolność	→ wyjaśnia pojęcie wolności człowieka w kontekście dzieła stworzenia
2. Dlaczego jestem?	→ wyjaśnia biblijną naukę o stworzeniu świata oraz jej konsekwencji dla życia człowieka; → • przedstawia plan Boga wobec kobiety i mężczyzny → ukazuje Boga jako Stworzyciela świata i Dawcy życia; → prezentuje Biblię jako księgę objawioną, przez którą Bóg pozwala się poznać i uczy modlitwy	→ odkrywa punkty styczne pomiędzy współczesnymi badaniami kosmosu a biblijną nauką o stworzeniu świata → identyfikuje znaki miłości Boga w świecie → wyjaśnia metaforę skrzydeł unoszących ludzkiego ducha z encykliki <i>Fides et ratio</i> → rozróżnia tekst Pisma Świętego i słowo Boże, które poprzez tekst dociera do wierzącego → wie, jaka jest geneza określenia bałwochwalstwo wie, jak bardzo człowiek potrzebuje sensu życia, → omawia pojęcie miłości w świetle Biblii i dokumentów Kościoła	→ wyciąga wnioski na temat powinności człowieka wynikających z uznania Boga za Stwórcę → opisuje sytuacje, w których człowiek ujawnia pragnienie, by stać się jak Bóg → uzasadnia naukowy i religijny punkt widzenia na powstanie świata oraz możliwość ich współdziałania → wie, jak w ikonografii przedstawia się słowo Boże → rozumie, na czym polegają współczesne formy bałwochwalstwa → wskazuje konkretne działania pomocowe, które może podjąć w sytuacjach kryzysowych dotyczących najbliższych → uzasadnia wpływ miłości na codzienne życie	→ omawia różne poglądy i hipotezy na temat powstania świata → charakteryzuje główne cechy miłości Boga → opisuje naukowy i religijny punkt widzenia na powstanie świata → zna zasady modlitwy medytacyjnej → wskazuje zagrożenia płynące z konsumpcyjnego stylu życia → tłumaczy potrzebę sensu w życiu → wie, że człowiek ma prawo być owocem aktu miłości małżeńskiej swoich rodziców → rozpoznaje możliwości kształtowania postaw empatycznych	→ wymienia różne poglądy i hipotezy na temat powstania świata → wymienia główne cechy miłości Boga → zna zagadnienie konfliktu wiary i nauki → wymienia współczesne formy bałwochwalstwa → wyjaśnia, że każdy człowiek ma prawo do poczęcia i narodzin w sposób naturalny z własnych kochających rodziców → wyjaśnia, że miłość nadaje sens ludzkiemu życiu

3. Jestem chrześcijaninem	→ wyjaśnia skutków grzechu w życiu człowieka i wspólnoty → zna prawa życia duchowego oraz sposoby ich realizacji w życiu; → wyjaśnia zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie; → rozwija umiejętności oceniania grzeszności człowieka w obliczu świętości Boga	→ interpretuje fragment mówiący o powołaniu uczniów Jezusa Mt 28,16-20 → wyjaśnia, że podejmowanie dobrych decyzji ma znaczenie dla wszystkich → tłumaczy sens pracy nad sobą dla dobra własnego i wspólnoty → na podstawie przypowieści i sytuacji z życia określa, kiedy człowiek popełnia grzech → wyjaśnia, na czym polega prawdziwa wolność, → określa, na czym polega zasada wolności → wymienia cechy modlitwy	→ wyjaśnia, czym jest kerygmat i Dobra Nowina → tłumaczy, że decyzja każdego człowieka pociąga za sobą konsekwencje dla niego i wspólnoty → wyjaśnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty i pojednania → tłumaczy sens zaufania Bogu → wyjaśnia, dlaczego człowiek powinien pracować nad własnym sumieniem → tłumaczy wartość modlitwy	→ tłumaczy, dlaczego najlepszym sposobem ewangelizacji jest dawanie świadectwa → wymienia pozytywne skutki otwartości na Boga → tłumaczy konieczność wyznaczani granic swojego postępowania → zna zasady pracy nad sumieniem → wyjaśnia czym jest modlitwa	→ wskazuje, kiedy w życiu dajemy świadectwo wierze → opisuje skutki dobrych i złych decyzji → wyjaśnia pojęcie grzechu, → tłumaczy potęgę miłości Boga → zna rodzaje sumienia → wymienia zasady dialogu z Bogiem
---------------------------	--	---	---	--	---

4. Komu i w co wierzę?	→ ukazuje związek głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem → przedstawia wiarę jako proces ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga → rozwija zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich → wyjaśnia potrzebę świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich → interpretuje pojęcie wcielenie	→ interpretuje fragment Pisma Świętego dotyczący próby wiary Abrahama Rdz 22,1-18 → wyjaśnia, że wierzyć to przyjąć prawdę objawioną przez Boga → charakteryzuje specyfikę chrześcijaństwa na tle innych religii wyjaśnia pojęcie dialogu międzywyznaniowego i ekumenizmu, → w kontekście ekumenizmu wyjaśnia pojęcia: interkomunii, sukcesji apostoelskiej, konieczności łaski Bożej do zbawienia, a także ukazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina → znajduje powiązania i rozwój rozumienia Bożego ojcostwa w Starym Testamencie i w Nowym Testamencie, → wyjaśnia istotę wcielenia Jezusa, → uogólnia dogmat o zjednoczeniu natur w Chrystusie → analizuje dane źródłowe dotyczące historyczności Jezusa → tłumaczy sens męki Jezusa → objaśnia tradycję judeochrześcijańską związaną ze starotestamentowymi i nowotestamentowymi zapowiedziami zmartwychwstania Mesjasza	→ wyjaśnia związek wyznania wiary z otrzymaniem daru wiary → objaśnia sformułowanie „posłuszeństwo wiary” na przykładzie Abrahama i Maryi → podaje wiadomości na temat najważniejszych religii świata oraz wyznań chrześcijańskich, → wskazuje podejmowane przez Kościół katolicki drogi dialogu międzykulturowego i międzywyznaniowego → wyjaśnia, co to znaczy wierzyć w jednego Boga → wyjaśnia, że miłosierdzie nie wyklucza sprawiedliwości Boga → definiuje pojęcie <i>capax Dei</i> → wyjaśnia termin „umiłowany” → wyjaśnia sens orzeczenia dogmatycznego w Kościele katolickim dotyczącym natur Jezusa Chrystusa → przedstawia historię kwestionowania historyczności Jezusa z Nazaretu → przedstawia Jezusa jako prawdziwego człowieka → wyjaśnia, że Jezus umarł za nasze grzechy, → opisuje zapowiedzi Jezusa o jego zmartwychwstaniu → wyjaśnia pogłębione rozumienie działalności Ducha Świętego w Kościele	→ wyjaśnia potrzebę pogłębiania wiary → określa, jakie znaczenie dla chrześcijanina ma wiara w jedynego Boga → wyjaśnia, że odkupienie realizuje się nie w wymierzeniu sprawiedliwości ale w przywróceniu miłości → odkrywa pogłębione rozumienie Bożego ojcostwa (także przez głębsze rozumienie modlitwy <i>Ojciec nasz</i> → opisuje, na czym polega miłość Ojca do Syna → identyfikuje motywy wcielenia i śmierci Jezusa na krzyżu → opisuje tradycję chrześcijańską związaną z kształtowaniem się wiary, która wyraża przekonanie, że Jezus Chrystus, będąc jedną osobą, posiada dwie natury: boską i ludzką → omawia historyczne teksty, które potwierdzają fakt historyczności Jezusa z Nazaretu → wyjaśnia źródła zbawienia → zna starotestamentowe i nowotestamentowe zapowiedzi zmartwychwstania Mesjasza → opisuje tradycje związane z rozumieniem działalności Ducha Świętego w ekonomii zbawienia	→ wyjaśnia na czym polega pogłębianie wiary → określa relację do Boga osoby wierzącej → rozróżnia miłosierdzie, miłość, sprawiedliwość → definiuje synostwo wobec Boga Ojca i wobec ojca ziemskiego → definiuje dlaczego słowa i czyny Jezusa są wyznacznikiem najwyższych wartości życia chrześcijańskiego → tłumaczy pojęcie natura i osoba → wylicza historyczne teksty, które potwierdzają fakt historyczności Jezusa z Nazaretu → wyjaśnia, dlaczego człowiek powinien być wdzięczny Jezusowi za Jego mękę → definiuje pojęcie zmartwychwstania, → definiuje dary Ducha Świętego oraz owoce Ducha Świętego → tłumaczy pojęcie królestwa niebieskiego
-------------------------------	--	---	--	---	--

5. Jestem spadkobiercą tradycji Kościoła	→ wyjaśnia rolę wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym; → omawia znaczenie historii Kościoła, wagę poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej; → prezentuje rolę świętych w historii Kościoła;	→ tłumaczy, że Kościół można postrzegać instytucjonalnie i jako wydarzenie → wyjaśnia, czym jest sobór i jaki jest cel jego zwołania, → omawia znaczenie chrztu dla rozwoju jednoczącego się państwa polskiego → podaje argumenty uzasadniające, że średniowiecze to bardzo ważny okres dla rozwoju kultury i sztuki → uzasadnia, że współpraca wiary i rozumu jest dla człowieka wierzącego wyzwaniem w każdym czasie	→ opisuje dynamiczny rozwój Kościoła → zna naukę pierwszych soborów powszechnych → podaje motywy przyjęcia chrztu przez Mieszka I, → wykazuje, że stwierdzenie „ciemne średniowiecze” jest kłamliwe → przedstawia wpływ nauki św. Tomasza z Akwinu na chrześcijaństwo	→ uzasadnia wpływ religii na życie społeczno-polityczne → definiuje Kościół jako wspólnotę → tłumaczy wagę nauczania soborowego → wyjaśnia wpływ religii na życie społeczne, polityczne i kulturalne → omawia najważniejsze osiągnięcia okresu średniowiecza → zna główne myśli nauki św. Tomasza z Akwinu	→ wyjaśnia, że Kościół został założony przez Chrystusa, → wie, dlaczego jest zwoływany sobór → zna konsekwencje chrztu Polski dla rozwoju państwa polskiego → wymienia osiągnięcia okresu średniowiecza → wyjaśnia, kim był św. Tomasz z Akwinu,
6. Puls życia Kościoła	→ prezentuje pogłębioną znajomość roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości; → interpretuje wpływ zbawczych wydarzeń na życie chrześcijanina; → wie, jak powinno przebiegać przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją	→ wyjaśnia, na czym polega prawdziwa wolność → podaje przykłady wypełnienia proroctw starotestamentowych w osobie Jezusa Chrystusa → interpretuje fragment Pisma Świętego o kuszeniu Jezusa na pustyni Łk 4,5-13 → wyjaśnia związek męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa z obchodami Triduum Paschalnego → analizuje fragment opisujący wniebowstąpienie Jezusa Dz 1,8-13 → interpretuje w kontekście uczestnictwa w Eucharystii i konieczności dawania świadectwa fragment Ewangelii św. Jana J 6,56	→ rozróżnia wolność od samowoli → wyjaśnia, jakie znaczenie dla ludzkości miało narodzenie Jezusa, → wyjaśnia, w jaki sposób Jezus pokonuje pokusy złego ducha, → charakteryzuje poszczególne dni Triduum Paschalnego, → rozumie, że Jezus wstępując do Ojca, dokonał przeobstwienia naszego człowieczeństwa → łączy związek udziału we mszy świętej z potrzebą dawania świadectwa	→ tłumaczy, że konsekwencje obecnych wyborów będą odczuwalne w przyszłości → tłumaczy, kto przynosi wolność, → uzasadnia, że postawa Jezusa jest drogą do wolności, → tłumaczy obecność Jezusa w liturgii Triduum Paschalnego, → wyjaśnia, jak należy rozumieć nakaz Jezusa: „bądźcie moimi świadkami” → tłumaczy, czym dla wierzących jest procesja z Najświętszym Sakramentem	→ wie na czym polega zaufanie Bogu → omawia, że relacje do Boga winny opierać się na wolności i zaufaniu → tłumaczy, że Wielki Post staje się okazją do pogłębienia relacji z Bogiem → wymienia poszczególne dni Triduum Paschalnego → tłumaczy życie jako wędrówkę do nieba → umieszcza Uroczystość Ciała i Krwi Chrystusa w kalendarzu liturgicznym

